

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

1000 София, бул. "Княз Дондуков" № 52 Телефон: (02) 98591 Факс: (02) 9870827

Изх. № 11/2012
Дата 16.10.2012 г.

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ
ГР. ....

ДО
ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ
И УПРАВЛЕНИЕ НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО”
ГР. ....

Относно: прекъсване за целите на държавното обществено осигуряване на трудова дейност от осигурените и за общо заболяване и майчинство еднолични търговци за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете

На основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от Закона за Националната агенция за приходите изразявам следното становище относно прекъсването за целите на държавното обществено осигуряване на трудова дейност от осигурените и за общо заболяване и майчинство еднолични търговци за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете:

Лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци са задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт (основание чл. 4, ал. 3, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/). По свой избор те могат да се осигуряват и за общо заболяване и майчинство (основание чл. 4, ал. 4 от кодекса). Видът на осигуряването се определя с декларация, която се подава по реда на Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица /НООСЛБГРЧМЛ/ (основание чл. 1, ал. 3 от наредбата).

Осигуряването възниква от деня, в който едноличните търговци започват да упражняват трудова дейност по чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ (основание чл. 10 от кодекса). Задължението за осигуряване за тези лица възниква от деня на започване или възстановяване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване (основание чл. 1, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ). Започването, прекъсването, възстановяването или прекратяването на всяка трудова дейност, за която са регистрирани самоосигуряващите се лица, се декларира с декларация, която се подава по реда на наредбата (основание чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ).

Лицата, осигурени само за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт, дължат осигурителни вноски за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане или отглеждане на малко дете (чл. 3, ал. 4 от НООСЛБГРЧМЛ).

Осигурителни вноски не се внасят от самоосигуряващите се лица, когато са осигурени и за общо заболяване и майчинство за времето, през което са получавали парични обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете, и за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете, през което не са имали право на парично обезщетение (чл. 3, ал. 3 от НООСЛБГРЧМЛ). Тези периоди се зачитат за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски (основание чл. 9, ал. 2 т. 5 от КСО). За въпросните периоди не се подава декларация за прекъсване на дейността (основание чл. 1, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ).

КСО и НООСЛБГРЧМЛ не обвързват прекъсването на трудова дейност от едноличните търговци за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете със сключване и вписване в търговския регистър на договор за прокура. Това означава, че едноличните търговци не са длъжни по закон да доказват с договор за прокура прекъсването на трудова дейност както за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане, така и за периодите на отглеждане на малко дете.

По презумпция едноличните търговци не упражняват трудова дейност за периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете. В тази връзка, както вече беше отбелязано, за тези периоди не се подава декларация за прекъсване на дейността. Ако не е упражнявана трудова дейност, тези периоди се зачитат за осигурителен стаж на едноличния търговец, без да се правят осигурителни вноски. **Упражняването на трудова дейност се установява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в хода на съответното производство.** В случай, че през въпросните периоди упражнява трудова дейност, **единоличният търговец дължи вноски за държавното обществено осигуряване** на основание чл. 10 във връзка с чл. 7, ал. 6 и чл. 6, ал. 8 от КСО.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП:

/КРАСИМИР СТЕФАНОВ/